

Pro Urbe-díjas közéleti lap, megjelenik havi egy alkalommal

Zirc és vidéke

2026. június

Új folyam, 9. évf. 6. szám, 2026. június 10.

Békefi Antalra emlékeztünk

– száz éve született a kultúraszervező

Kétnyelvű óvodai nevelés indul Lókúton

– Beszámolunk az óvodatársulási
ülésről

A kenyérsütés első lépése

– így készítsünk vadkovászt

Békefi
100

ZIRCI VÁROSI GYEREKNAP & NYÁRINDÍTÓ

A rendezvény főtámogatója a Nutriversum Group.

TÁMOGATÓINK:

Áment István

DANCSIJIM Kft. – Buszmegálló zöldséges

Dióliget Egyesület

Friss Pékség

Magic Garden Kft.

Pálmai Kft.

Piller Pékség

Polgárné Fogl Ági

Szücsné Fodor Erika zöldséges

Tesco Globál Áruház Zrt.

Vezír-Hús Kft.

WB- IRON Bt. Papírbolt

Zirc - Coop Áruház

Zirc Városi Önkormányzat

Zirci Országzászló Alapítvány

Zirci Városüzemeltetés Nonprofit Kft.

Beköszönő

Tisztelt Zirci Polgárok, Tisztelt Olvasók!

Nagy megtiszteltetés számomra, hogy önkormányzati képviselőként köszönhetem a *Zirc és Vidéke* havilap olvasóit. Egy település erejét nemcsak az intézményei vagy fejlesztései adják, hanem mindenekelőtt az itt élő emberek munkája, összetartása és egymás iránti felelőssége. Zirc és környéke ilyen közösség: értékeire büszke, hagyományait tisztelő, ugyanakkor a jövő felé nyitott.

Széchenyi István gondolata ma is különösen időszerű: *„Egynek minden nehéz; soknak semmi sem lehetetlen.”* Hiszem, hogy ez a szemlélet mutatja meg legjobban, mire képes egy összetartó helyi közösség.

Mindannyian érezzük, hogy a mai világ gyorsan változik. Új kihívások jelennek meg a mindennapjainkban, legyen szó a családok biztonságáról, a fiatalok helyben maradásáról, az idősebbek megbecsüléséről vagy településünk fejlődésének irányáról. Ezekre a kérdésekre csak együtt tudunk jó válaszokat adni. Hiszem, hogy a közös jövője a párbeszédben, az odafigyelésben és a közös felelősségvállalásban rejlik.

Képviselőként számomra fontos, hogy a döntések mögött mindig valós helyi igények, emberi sorsok és közös érdekek álljanak. A közelet akkor szolgálja igazán a települést, ha nem távolságot teremt, hanem kapcsolatot épít; ha nem megoszt, hanem lehetőséget ad az együttműködésre. Ezért minden visszajelzés, javaslat és segítő szándék érték számomra. A közös ügyek képviselete számomra nem pusztán feladat, hanem szolgálat: annak a

bizalomnak a felelős viszonzása, amelyet a zirci emberektől kaptam.

Közös felelősségünk megőrizni mindazt, ami településünket szerethetővé teszi: természeti környezetünket, kulturális értékeinket, hagyományainkat és azt az emberi léptéket, amely miatt Zirc nem csupán lakóhely, hanem otthon. Fontosnak tartom, hogy gyermekeink is olyan városban nőhessenek fel, ahol van jövőkép, megtartó erő és közösség. Ebben mindannyiunk munkája, figyelme és példamutatása számít.

A Zirc és Vidéke havilap fontos szerepet tölt be ebben a párbeszédben. Tájékoztat, összeköt, láthatóvá teszi a helyi kezdeményezéseket, és erősíti bennünk az összetartozás érzését. Egy ilyen fórum nemcsak hírt ad, hanem közösséget is épít.

Köszönöm mindazok munkáját, akik nap mint nap tesznek Zircért és a térségért. Bízom benne, hogy egymásra figyelve, tisztelettel és kitartással továbbra is olyan közösséget építünk, ahol jó élni, dolgozni és terveket szőni. Hiszem, hogy nyitottsággal, türelemmel és egymás tiszteletével maradandó értékeket teremthetünk.

Kívánom, hogy ez a folyóirat továbbra is legyen hiteles tájékoztató pont és helyi értékeink méltó bemutatója.

Tisztelettel:

Virth Csaba
önkormányzati képviselő

BEKÖSZÖNŐ

- 3. oldal Beköszönő –Virth Csaba önkormányzati képviselő gondolatai

ÖNKORMÁNYZATI HÍREK

- 5. oldal: Összefoglaló Zirc Városi Önkormányzat Képviselő-testületének legutóbbi üléséről
- 6. oldal: Városüzemeltetési tapasztalatcsere; Kétnyelvű óvodai nevelés indul Lókúton – beszámoló az Óvodatársulás üléséről

KÖZÉLET

- 7: „Zirc Város Sportjáért”
- 8. oldal: Csodavilágot teremtettek
- 9-10-11. oldal: Interjú Dr. Kutasi Csabával, az MNM KK MTM Bakonyi Természettudományi Múzeum volt igazgatójával
- 12. oldal: Békefi Antalra emlékeztünk születésének 100. évfordulóján

KULTÚRA

- 13. oldal: Zirci Értékek – Békefi 100: Dr. Stadler Jenő egykori tanítvány cikksorozatának folytatása
- 14. oldal: A StoryLab kreatív írás műhely alkotásait tárjuk az Olvasó elé – Papp Vilmos műve

VÁLLALKOZÓI PERCEK

- 15. oldal: Kisvállalkozások nagy kérdései – Tóth Edina Kitti cikke

ZIRCI SVÁB ÖRÖKSÉG

- 16. oldal: Múlt és jelen összefonódása

ÉLETMÓD

- 17. oldal: Receptet ajánlunk: Fókuszban a kenyérsütés első lépése, a kováskészítés

KÖZÉRDEKŰ INFORMÁCIÓK

- 18. oldal: Közérdekű információk

IMPRESSZUM

Zirc és Vidéke – Zirc Városi Önkormányzat Pro Urbe-díjas havilapja

ISSN: 1215-4156 (Nyomtatott), 2631-0163 (Digitális)

Főszerkesztő: Porkoláb Petra. Szerkesztőségi munkatársak:

Csaba Lilla, Encz Ilona, Jámbor Adrienn, Kelemen Gábor, Porkoláb Petra, Tóth Edina Kitti

Felelős kiadó: Békefi Antal Városi Könyvtár, Művelődési Ház és Stúdió KB. Adószám: 15569499-1-19

Igazgató: Szeli Dóra Réka

Szerkesztőség / hirdetésfelvétel: Cím: 8420 Zirc, József A. utca 1. Telefon: +36 88/593-810

Email: ertekesites@zircultura.hu

Nyomda: Tradeorg Nyomda Kft. 8184 Balatonfűzfő, Szállás u. 4. Felelős vezető: Tóth Zoltán

Lapterv: Zachar István; Tördelés: Palásthy Imre; Címlapfotó: Porkoláb Petra

Az újságban közzétett cikkek, fotók, egyéb szerzői művek csak a szerző, illetve a szerkesztő írásbeli engedélyével többszörözhetőek, közvetíthetőek a nyilvánosság felé, tehetőek nyilvánosság számára hozzáférhetővé a sajtóban [Sztj. 36. § (2)]. Ez a nyilatkozat a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény 36. § (2) bekezdésében foglaltak szerinti tiltó nyilatkozatnak minősül.

Itt az újabb ösztöndíjpályázat

Döntött a tanulmányi ösztöndíjpályázat kiírásáról a képviselő-testület és a civil támogatásokra vonatkozó pályázati rendszer felülvizsgálata is megtörtént a városvezetés részéről.

Munkaterv szerinti ülését tartotta Zirc Városi Önkormányzat Képviselő-testülete, amely még előző ülésén határozta el a civil pályázati rendszer felülvizsgálatát.

Ez meg is történt a szakbizottság közreműködésével, és az a döntés született, hogy a támogatási rendelet változatlanul hatályban marad, a részletszabályok pedig a pályázati kiírásba kerülnek majd be. A gördülékenyebb munkavégzés érdekében szeptemberben a Zircen működő civil szervezetekkel egyeztetést tartanak. Felmerült – egyelőre csak gondolat szintjén – a pályázati kiírás működési és nem működési célra történő elkülönítése.

Az önkormányzat által nyújtott támogatások szabályairól szóló önkormányzati rendelet is felülvizsgálatra került a nem pénzbeli támogatások szabályozására vonatkozóan.

Alighogy átvette az utolsó diák is az első félévi tanulmányi ösztöndíjért járó oklevelet a várostól, máris az újabb kiírásról határozott a képviselő-testület. A legalább 4,70-es tanulmányi átlaggal rendelkező zirci lakosú középiskolás diákok június 3-tól már elérhetik a pályázati felhívást és július 9-ig nyújthatják be pályázatukat a Zirci Közös Önkormányzati Hivatal Önkormányzati Osztályára.

A Versenyképes Járások Programban is érdekelt Zirc Városi Önkormányzat, két egymást követő napirendi ponton is előkerült a „VJP”. Mint arról már korábban hírt adtunk, az első ütem keretében egy szolgálati lakás kialakítására kerül sor a Reguly utca 3. szám alatti ingatlanon. A beszerzési eljárást eredményesnek nyilvánította a testület, nyertesének pedig a DplusStudio Mérnöki Iroda Kft-t nevezte meg. A tervező által készített vázlattevé elfogadásáról a képviselő-testület fog majd dönteni. Az építés előtt azonban bontásra is szükség van, ezzel kapcsolatban beszerzési eljárás kerül majd lefolytatásra.

A projekt második ütemében megvalósuló gyalogátkelők tervezéséhez és engedélyezéséhez is kiválasztotta a tervezőt a testület Süveges Csaba egyéni vállalkozó személyében, a szintén eredményesen lefolytatott eljárást követően. Ugyanitt – bizottsági javaslatra – döntött a testület arról is, hogy a közlekedés biztonságosabbá tétele érdekében megvizsgálja a Bakonybél felől a városba beérkező gépjárművek sebességcsökkentésének lehetőségeit.

Számot adott elmúlt évi gazdálkodásáról, a közösségi közlekedés üzemeltetéséről, továbbá a kegyeleti közszolgáltatás bevételeinek teljesüléséről a „Zirci Városüzemeltetés” Nonprofit Kft. A képviselő-testület a gazdasági társaság valamennyi beszámolóját elfogadta.

Előterjesztés készült az önkormányzat idei költségvetésének első negyedévi teljesítéséről is, mellyel kapcsolatban elmondható, hogy a ténylegesen befolyt, korrigált bevételek közel harmincmillió forinttal haladják meg a teljesített kiadásokat.

szerző és fotó: **Kelemen Gábor**

Városüzemeltetési tapasztalatcsere

Devecser városába tett látogatást a közel-múltban önkormányzatunk delegációja, hogy folytassák a két település között ősz óta körvonalazódó együttműködést.

Ferenczi Gábor, Devecser polgármestere tavaly ősszel tett szakmai látogatást városunkban önkormányzati cégük vezetőjével, melynek során betekintést nyerhettek önkormányzatunk és a városüzemeltetés működésébe.

Ahogy a futballban is lenni szokott, a tavaszi szezonban Devecser fogadta Zircet, az viszont tényleg csak a véletlen műve, hogy a két település labdarúgócsapata éppen a találkozót megelőző hétfőn játszott egymással a vármegyei bajnokságban.

Kacsala István polgármestert és Kuti Zoltánt, a „Zirci Városüzemeltetés” Nonprofit Kft. ügyvezetőjét Ferenczi Gábor, a Somló fővárosának első embere köszöntötte Molnár András Kadocsával, a Devecseri Városüzemeltetési Nonprofit Kft. igazgatójával.

A tapasztalatcserét, a konstruktív párbeszédet egy bejárassal kötötték egybe, önkormányzatunk képviselte megismerhette Devecser szociális intézményét, valamint a városüzemeltetési társaság közreműködésével megvalósított fejlesztéseket, annak gép- és eszközállományát.

A két település több rokon vonást is mutat egymással, így például egyformán járásszékhely-rangú városok és egyazon választókerületben vannak. Nagyságrendileg is hasonló számú intézményt működtetnek, a településüzemeltetési feladatokat ellátó gazdasági társaságok tevékenységi köre és költségvetése is hajaz egymásra.

Ugyanakkor eltéréseket is mutatnak a két önkormányzati tulajdonú cég feladatai a helyi adottságok függvényében.

A két város polgármestere megállapodott abban, hogy számos önkormányzati ügyben együttesen fognak fellépni a jövőben és rendszeressé teszik a szakmai konzultációkat a közös érdekérvényesítést szem előtt tartva. Devecser és Zirc önkormányzatának gazdasági társasága pedig a rendszeres tapasztalatcserén túl szükség szerint segíti egymást eszközeinek kölcsönbe adásával is.

szerző: **Kelemen Gábor**

fotó: **Facebook**

Kétnyelvű óvodai nevelés indul Lókúton

Az óvodákban indítható csoportok számának meghatározásáról és a lókúti kétnyelvű óvodai nevelés bevezetéséről is döntött a Zirc és Lókút Óvodatársulás Társulási Tanácsa soros ülésén.

Támogatását fejezte ki az óvodatársulási tanács azzal kapcsolatban, hogy a Zirci Benedek Elek Óvoda és Bölcsőde Lókúti tagintézményében a 2027–2028-as nevelési évtől kezdődően bevezetésre kerüljön a német nemzetiségi kétnyelvű óvodai nevelés.

Az intézményben nemzetiségi nevelés jelenleg csak a zirci székhelyen folyik, a társuláshoz Lókút községből be-

érkező szülői nyilatkozatok és kérelmek alapján azonban úgy döntött a tanács, hogy hozzájárul annak megszervezéséhez az egyik tagintézményében is.

A társulás által fenntartott nevelési intézményben a 2026–2027-es gondozási-nevelési évben indítható csoportok számának meghatározásáról is döntés született. Az óvodába történő beiratkozásra április végén nyílt lehetőség.

A társulási tanács a zirci bázisintézményben tíz, a lókúti óvodában és a Borzavári Manókert Óvodában egy-egy csoport indítását engedélyezi.

szerző: **Kelemen Gábor**

„Zirc Város Sportjáért”

Sportos, játékos, vidám közegben, de mégis ünnepélyes keretek között került sor a „Zirc Város Sportjáért” díjak ünnepélyes átadására. A díjak átadása az idei évben rendhagyó módon történt, hiszen annak egy nagyszerű szabadtéri rendezvény, a Zirci Városi Gyereknapi & Nyárindító adott helyet.

Zirc Városi Önkormányzat a sport iránti tiszteletét kifejezve és az eredményes sporttevékenységet végző személyek, egyesületek megbecsülésének méltó kifejezéséként az idei évben is több kitüntetésről döntött a benyújtott javaslatok alapján.

a meghívott vendégeket és a rendezvényre ellátogatókat az önkormányzat sportreferense köszöntötte, ünnepi beszédet pedig Varga Zita, a kitüntetésekről átruházott hatáskörben döntő Oktatási, Ifjúsági, Kulturális, Sport és Civil Bizottság elnöke mondott.

Különlegesnek nevezte ezt a napot, mert egyszerre ünnepeljük a gyermeki örömet, a közösség erejét, a sportot, a kitartást és az emberi teljesítményt. Hangsúlyozta, hogy a sport mindig több volt pusztán versengésnél, megtanít bennünket a céljainkért küzdeni, hinni, egymást tisztelni.

„Egy sportoló sikere mögött ott vannak a hajnali kelések, az edzések, a sérülések, a lemondások és a kitartó munka hosszú évei. De ott van mögötte a család támo-

gatása, az edzők áldozatos munkája és azoknak az embereknek a biztatása is, akik hisznek benne. Ezért a mai díjazottak sikere nemcsak egyéni siker, hanem egész közösségünk büszkesége.”

Hozzátette, hogy ez különösen fontos ma, amikor gyermekeinknek egyre nagyobb szüksége van a példaképekre, akik megmutatják, hogy fegyelemmel, alázattal, kitartással és szívvél valódi értékeket lehet teremteni. „És milyen szép üzenete van annak, hogy mindezt éppen egy gyereknapi ünnepeljük! Hiszen a sport a fiatalok szá-

mára nemcsak mozgás, hanem élmény, összetartozás, barátság és jövő” – hallhattuk a bizottsági elnök gondolatait, aki egyúttal köszönetét fejezte ki minden sportegyesületnek, edzőnek, szülőnek és támogatónak, hogy hozzájárulnak: Zirc sportélete élő, aktív és sikeres legyen.

A díjakat Kacsala István polgármester, Varga Zita bizottsági elnök és Kadnár Laura önkormányzati képviselő adta át.

Az csupán a véletlenek összjátéka, hogy a kitüntetésben részesülők közül többen is közreműködői voltak a Zirci Városi Gyereknapi & Nyárindító rendezvénynek, ezért volt, aki igazi sport-

os öltözkében érkezett a színpadra, miközben a háttérből megszólalt a Queen együttes „We Are the Champions” című dala.

Csak akkor halkult el, amikor már a díjazottak érdekeit kezdte méltatni az önkormányzat, talán őket is büszkeséggel töltötte el, hogy nagyobb nyilvánosság előtt vehették át a dízszerleget és az oklevelet.

Zirc sportéletének fejlődését elősegítő munkásságáért „Zirc Város Sportjáért” díjat adományozott a város Borsos-Rottenbücher Anita részére, akinek a neve az idők során egybeforrt a zirci kötélugró sporttal. Az év sportegyesületének járó elismerést a Football Club Zirc Sportegyesület vívta ki a tavalyi évre vonatkozóan történetük eddigi legeredményesebb szezonját produkálva, míg a Zirc Város Utánpótlás Sportolója díjat egy tehetséges motorversenyző, Király Levente vehette át az önkormányzat képviselétől kiemelkedő teljesítményéért.

szerző: **Kelemen Gábor**

fotó: **Boross László**

Csodavilágot teremtettek

A Szín-Vonal Alapfokú Művészeti Iskola diákjai immár hagyományosan, a jól megérdemelt vakáció előtt tanévzáró kiállításon mutatják be legszebb alkotásaikat. Idén is tanulmányaik helyszínén, a Zirci Reguly Antal Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola Köztársaság utcai épületében nyílt meg bemutató tárlatuk.

A megszokott családi légkört hozta a nyáreleji esemény, és nem abban az értelemben, hogy kevés nézőt vonzott a tárlat, éppen ellenkezőleg: gyermekek, szülők sűrögtek-forogtak az alkotások színes tengerében, vidám hangulat járta át az emeleti aulát, majd hirtelen egy helyre pillantott mindenki.

Kacsala István polgármester köszöntötte az egybegyűlteket, de éppen csak a „kezdő jelet” adta meg a kiállítás-megnyitóra, máris továbbította a szót Baranyai Zoltánnak, a badacsonytomaji székhelyű Szín-Vonal Alapfokú Művészeti Iskola alapítójának, címzetes igazgatójának.

Az intézmény vezetője elsőként a kis alkotókat köszöntötte, hiszen ahogy fogalmazott, „az ő csodavilágukat tapasztalhatjuk meg itt”. Baranyai Zoltánné 2005-ben alapította meg a Szín-Vonal Alapfokú Művészeti Iskolát, hét évvel később pedig Zircen is beindult az alapfokú művészeti oktatás Gurobi Bernadett Bonis Bona-díjas tehetséggondozó vezetésével, aki azóta is szakavatottan, szeretetteljes légkörben fejleszti diákjai művészeti érzékenységét, tehetségét. Hozzátette, nagyon kevés feladatellátási helyen végzi ezt a munkát ilyen jól képzett szakember.

Köszöntötte továbbá Kacsala István polgármestert is, aki az önkormányzat lehetőségeihez képest mindig is támogatta az intézményt. A megnyitó nivóját emelte, hogy eljött Sipos Anna művészettörténész is a Magyar Művészeti Akadémia részéről, melynek veszprémi regionális szervezetével harmadik éve működik együtt a Szín-Vonal, természetesen őt is külön köszöntötték.

Baranyai Zoltánné a kiállítóterben járva-keelve fűzte tovább gondolatait, az alkotások mellé lépve elemezte, értékelte a munkákat, a gyermekek pedig Vali néni körülveve érdeklődve hallgatták, milyen elismerően és szeretettel beszél az ő kis fantáziavilágukról.

A színválasztás gazdagságára is felhívta a figyelmet az intézmény vezetője, sőt arra is rámutatott a kiállított alkotások által, hogyan alakult ki az évek során a növendékek gyönyörű vonalvezetési képessége. Rávilágított továbbá arra is, hogy mást és mást fejeznek ki a tanulók ugyanabban a témakörben az életkoroknak, érdeklődési köröknek, fejlődési szintüknek megfelelően.

Fontosnak tartja a tankönyvek szövege helyett a tapasztalati úton történő megismerést, hiszen amit megalkottak a kisdíjak, az már a belső képük is, és ezt a tudást mindig fel tudják használni. Továbbá a közös munka hasznára is kitért, amely megegyezést, egymás elfogadását, tiszteletét vonja magával, kommunikációra sarkall, lehetővé teszi, hogy olyan kortárs baráti körök jöjjenek létre, ahol jól érzik magukat és melyek egybetartják a felsőbb évfolyamokon is az alkotó közösséget.

Baranyai Zoltánné végül azt kívánta minden kisdíjnak, hogy leljék meg örömeiket a művészeti iskolában, otthon pedig minél több dicséretet kapjanak a gyerekek a gyönyörű alkotásokért.

szerző és fotó: **Kelemen Gábor**

Leköszönt igazgató, aktív kutató

Ahogy arról áprilisi lapszámunkban is olvashattak, 2025 júniusa óta Dr. Katona Lajos Tamás geológus látja el a MNMM KK MTM Bakonyi Természettudományi Múzeumának igazgatói feladatkörét – ám előtte hosszú éveken át (2012. I. 1. – 2025. V. 31.) Dr. Kutasi Csaba entomológus vezette az intézményt. Vele beszélgettünk az elmúlt évekről.

Kezdjük az elején! Hogyan vált Ön a legendás bakonyi intézmény igazgatójává?

2011. október 3-án Kasper Ágota igazgató-asszony bízott meg az intézmény vezetőinek távolléte esetén az igazgatói feladatok teljes körű helyettesítésével. Az év végére a múzeum mindkét vezetője nyugdíjba vonult, januártól pedig a Veszprém Megyei Intézményfenntartó Központ vette át a múzeumot, február 1-től ők is megbízták az intézmény vezetésével. 2012-ben beiratkoztam a Szabadtéri Néprajzi Múzeumban szervezett múzeumi vezetői ismeretek képzésre, melyet el is végeztem. A múzeum december 30-tól a Magyar Természettudományi Múzeum (MTM) tagintézménye lett, főosztályi szinten kapcsolódva annak szervezeti felépítéséhez. A Magyar Természettudományi Múzeum tagintézményének vezetőjeként négy főigazgatóval működtem együtt, mindegyik megerősítette a múzeumigazgatói kinevezésemet.

2024 novemberében újabb kinevezést kaptam, amit csak egy új igazgató kinevezéséig fogadtam el, így 2025.05.31-én lemondtam az intézmény vezetéséről.

Mi motiválta akkor, amikor 2012-ben elvállalta az igazgatói posztot?

Minél magasabb szintű múzeumi szolgáltatások biztosítása, a hozzáférés javítása, sokszínű programkínálat kialakítása. Ezen feladatok megvalósításához folytatni és szélesíteni kívántam az együttműködést a helyi és környékbeli egyesületekkel, oktatási és kulturális intézményekkel, turisztikai desztinációkkal.

A múzeumi rendezvények során a közösségépítésre és a szemléletformálásra is nagy hangsúlyt fektettünk. Ezekkel az intézkedésekkel is igyekeztem növelni az intézmény helyi beágyazottságát, ebben a továbbiakban is nagy szerepet szántam a múzeumot támogató egyesületeknek, a múzeum Baráti Körének. Kiemelt feladatnak tekintettem a tudománykommunikáció fejlesztését, a múzeumi tárgyak digitalizálását, új kiállítások létrehozását, a régiek megújítását, új helyeken való megjelenést. Az ismeretterjesztő tevékenységünk során a szűkebb környezetünk természeti értékeinek megismertetése mellett a jelen problémáit is felvetettük (pl. Bakonyi Zöldkör). Szakterületenként ismeretterjesztő cikkekkel, új kommunikációs csatornák használatával népszerűsítettük a múzeumot és bemutattuk a kutatásaink legújabb eredményeit (pl. Kutatók Éjszakáján). Mindezekkel terveztük növelni a múzeum ismertségét és kiállításaink látogatószámát. Célunk volt minél szélesebb körben megismertetni az érdeklődőkkel a múzeumban végzett tevékenységeket. Erre kiváló lehetőség adódik a középiskolások kötelező közösségi szolgálata során, melynek elvégzésére az intézményünkben is módot biztosítunk.

Mi volt a legnagyobb kihívás kezdetben és aztán a későbbiekben?

A fenntartóváltozások miatti állandó revíziók és leltárak, valamint a vezetés adminisztratív terhei. Önálló megyei múzeumból tagintézmény lettünk, gazdaságilag és szakmailag is az MTM irányítása alá kerültünk.

Az anyaintézmény és a tagintézmények közötti ügyvitelt, a pénzügyi kereteket és a feladatokat össze kellett hangolni. El kellett mondani és fogadtatni a vidéki múzeumok és az MTM működése közötti jelentős különbségeket. Mivel kevesen vagyunk, ezért a szakalkalmazottak minden múzeumi területen tevékenykednek: kutatnak, vezetnek a kiállításban, kiállítást építenek, múzeumpedagógiai tevékenységet végeznek, vagy éppen zárat szerelnek.

A múzeumok működtetésében mindenkor probléma a forráshiány, ezért a tevékenységek jelentős részét pályázati forrásokból lehetett megvalósítani.

Mi vagy milyen terület élvezett prioritást az Ön igazgatósága alatt?

Prioritás volt mindhárom szakterület (kutatás, köz-művelődés, gyűjteményezés) magas szintű művelése. Az ehhez kapcsolódó feladatok az intézményünk stratégiai terveiben is megjelentek melyek az MTM stratégiájával összhangban alakítottunk ki. Elkészült a múzeumunk küldetésnyilatkozata is. A BTM küldetése, hogy felébressze és fenntartsa a természet és kultúra sokféleségének megismerése és megértése iránti igényt és elkötelezetté tegye a társadalom tagjait a természeti környezet és kulturális értékek megőrzése iránt. Ennek érdekében gyűjti, őrzi, kutatja és bemutatja a természettudományokra jellemző tárgyakat és ismereteket, különös tekintettel az észak-dunántúli régióra és a Bakony-vidékére.

A nemzeti vagyon részét képező magyarországi, főként Bakony-vidéki természettudományos gyűjteményeit, tudását és felkészültségét felhasználva kiállítások, közönségprogramok és publikációk formájában komplex múzeumi élményt nyújt a társadalom valamennyi rétege számára, különös tekintettel a régióban élőkre. Ezzel erősítve a régió közösségi kohézióját és elkötelezettségét a terület természeti és kulturális örökségünk védelme iránt. Ezzel is növelve a térség kulturális és ökoturizmusában résztvevők számát. Kutatásai és az ismeretek megosztása révén hozzájárul a Kárpát-medence, főként a Bakony-vidék bio- és geodiverzitásának megismeréséhez és megőrzéséhez.

Mely eredményekre a legbüszkébb azon időszak alatt, mely időszakban Ön vezette az intézményt?

A három fenntartóváltás mellett a múzeum létszámát sikerült megőrizni, így a sokrétű szakmai, közművelődési tevékenységeinket tovább tudtuk folytatni, sőt növelni. A kulturális tevékenységünket jellemzi, hogy ebben a 13

évben 65 időszak kiállítást nyitottunk. A múzeumunk továbbra is a város kulturális életének meghatározó szereplője maradt. A turista magazin 2015-ben a top 10 hazai múzeum közé választotta intézményünket.

Széles körű együttműködést alakítottunk ki a helyi desztinációkkal és oktatási-nevelési intézményekkel, szakmai szervezetekkel. Minden évben megjelentettük a múzeum évkönyvét, emellett 5 monografikus kötetet adtunk ki. Regionális tudásközpontként tudtuk segíteni a tanulókat, az egyetemi hallgatókat, oktatókat és minden természettudományok iránt érdeklődőt.

A legbüszkébb talán arra vagyok, hogy elhivatott kollégákkal tudtam együttműködni a múzeumi feladatok magas szintű megvalósítása érdekében. Remélem, hogy az itt dolgozók számára is sikerült egy inspiráló munkahelyi légkört biztosítanom. Támogattam a kollégák szakmai fejlődését, öröm számomra, hogy két muzeológusunk (Sinigla Mónika, Katona Lajos Tamás) is tudományos fokozatot szerzett ebben az időszakban. Mindkét igazgatóhelyettesemnek (Földváriné Wolf Erika és Sinigla Mónika) sokat köszönhetek, jelentős segítséget nyújtottak a múzeum vezetésében. Sikerült megőrizni a múzeumunk nevét is, pedig többször szeretnék volna Bakonyi Múzeumnak átkeresztelni minket.

A kiállításaink helyszínét biztosító Zirci Ciszterci Apátsággal is sikerült mindig megújítanunk a bérleti szerződést, ami jelenleg 2028. december 31-ig érvényes. A pandémia idejét is átvészeltük, az online térben tartottuk a kapcsolatot a látogatókkal.

Az Ön vezetése alatt hogyan teltek a múzeumi mindennapok?

A közművelődési tevékenységünk során minden évben megünnepeztük a természethez kötődő Jeles Napokat: Víz Világnapja, Föld Napja, Madarak és Fák Napja, Állatok Világnapja, MTM Napja. Továbbra is részt vettünk a már korábban is megvalósult fesztiválokon, megrendeztük a hagyománnyá vált Természetismereti vetélkedőnket.

2017-ben bekapcsolódtunk a Kutatók Éjszakája programsorozatba, amelyen ezután minden évben részt vettünk. 2018-tól nyári napközis táborokat tartunk a múzeumban. A kollégák által tervezett és lebonyolított sikeres programunk 2021-től a „Borzongás a Múzeumban” (éjszakai tárlatvezetés), 2022-től pedig múzeumi Mikulás programot is tartunk. Csatlakoztunk a Zirc város által szervezett programokhoz, 2023-tól a ZIRCikON-hoz. Részt vettünk az országos, múzeumokat népszerűsítő Múzeumi Mozaik, majd 2022-től a Kajla programban.

2018-ban az MTM Kiállításrendezési Osztályának segítségével az állandó kiállításunk feliratait megújultak. Városi pályázati támogatás segítségével 2022-ben a múzeum 50. évét bemutató terem nyitottunk „50 év a Bakony szívében” címmel. Az időszak kiállításaink továbbra is a Sarokgalériában jelentek meg, melyekből összesen 65-öt szerveztünk. A tárlatok másik része kifejezetten a városhoz és annak környezetéhez kapcsolódott, ilyen volt a Zirc várossá avatásának 30. évfordulójára készült „Érték és élmény” című tárlat, vagy a Pintér-hegy természeti értékeit bemutató fotókiállítás.

Két időszaki kiállításunk volt, amely az én gyűjtéseimből és fotóimból állt össze. Egyik a „Kárpátok bércein” c. időszaki kiállítás, amely online jelenleg is elérhető, a másik pedig Dél-Amerika rovarvilágát és élőhelyeit bemutató tárlat volt. Emellett rovarokhoz kapcsolódó múzeumpedagógiai foglalkozásokat is kidolgoztam. 7 vándorkiállítást is készítettünk melyek 16 helyszínen voltak megtekinthetők. Két állandó kiállítást megvalósítására, felújítására is felkértük minket, melyeket külső helyszíneken, Ajkán és Rédén készítettünk el.

A Reguly Antal Múzeum és Népi Kézműves Alkotóházzal közös szervezésben hívtuk életre a Zirci Zöld Természetvédelmi Önképzőkört, amely 2022-től Bakonyi Zöldkörként működik, eddig összesen 34 programot valósítottunk meg a környezettudatosság jegyében.

2018 és 2021 között „Ember a tájban, táj az emberben” című pályázatot valósítottunk meg a Mátra Múzeummal közösen. A program a Mátra és a Bakony természeti környezetének a bemutatását és a hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatását célozta. A múzeumunk együttműködött a zirci gimnáziummal, szakképzővel, a helyi és a Porva-Borzavári Általános Iskolával, valamint a Jásdi Mesevár Óvodával. A résztvevőknek összesen 130 programot tartottunk. 4 múzeumi dolgozó a 2023/2024 tanévben biológia és földrajz órákat tartott a szakképző iskolában. A múzeum a mentorálási tevékenysége során a zirci gimnáziummal részt vett a Nemzeti Tehetség Programban.

A múzeum tudományos tevékenységét jól jelzi, hogy 12 múzeumi évkönyvünk jelent meg 120 szakcikkkel és 5 monografikus kötetet adtunk ki. Összesen 25 kutatási jelentést készítettünk külső megbízások alapján. 9 saját szervezésű konferenciánk volt, emellett részt vettünk számos hazai és nemzetközi konferencián. Két kollégánk, Sinigla Mónika (2023) és Katona Lajos Tamás (2024) is minősített kutató lett, mivel mindketten tudományos fokozatot (PhD.) szereztek.

A terepi gyűjteménygyarapítások mellett sikerült Bakony-kutatók gyűjteményeit is megvásárolnunk, így került a múzeumunkhoz Berta Tibor őslénytani gyűjteménye, valamint Dietzel Gyula nappali lepke gyűjteménye is. 2020-ban a múzeum középtávú állományvédelmi terve mellett a gyűjteményezési és revíziós tervet is elkészült (2021-2024).

2022-től a tagintézményünkben az Ásvány-, kőzet- és őslénytani gyűjtemény, valamint a Gerinces zoológiai gyűjtemény is áttért a digitális nyilvántartásra. Ezt az időszakot intenzív szakmai munka jellemezte. A múzeum létszáma 20 fő körül stabilizálódott. Az MTM-nél csak nálunk voltak a teremőrök saját dolgozók, ezeket a státuszokat megváltozott munkaképességű munkatár-

sak töltötték és töltik be. Lehetőségünk adódott 1 közfoglalkoztatott munkatárs felvételére. Minden múzeumi szakterületen muzeológus és preparátor is rendelkezésünkre áll. A múzeumbaráti kör aktívan támogatta az intézményünket, amit az anyaintézményünk is elismert, 2023-ban egyesület kategóriában elnyerte az MTM által alapított Pro Museo-díjat. Ez alatt az idő alatt a zirci intézményekkel szoros kapcsolatban voltunk, számos közös programot valósítottunk meg. Az éves látogatószám ebben az időben 20 000 fő körül ingadozott, a pandémia idejét leszámítva, mert akkor a bezárások miatt 12-13 ezerre mérséklődött.

Mihez kezdett a leköszönés után? Ha jól tudom, maradt az intézménynél, de belekezdett valamibe, új kutatásba akár?

Egy ötven évvel ezelőtti bükkös ökoszisztéma vizsgálatot kezdtem megismételni 2025-ben. A vizsgálat aktualitását az adja, hogy a klímaváltozás hatására be-

következő felmelegedés és a szárazságok a Bakonyban a vizes élőhelyek mellett a bükkösöket sújtják legerősebben. A vizsgálat a talajszinten mozgó rovarokra, elsősorban a futóbogarakra, mint indikátorokra terjed ki. 1975-ből rendelkezésre állnak a gyűjtési adatok, melyekkel a friss fogások összehasonlíthatóak. 2026-ban a vizsgálatot kiterjesztettem a Vértesben levő, korábban még nem vizsgált bükkösökre.

Azt, hogy az igazgatói feladatok mellett is sikerült rovarvartani eredményeket elérnem az idén kapott elismerés bizonyítja: Büszke vagyok arra, hogy a Magyar Rovartani Társaság ebben az évben nekem ítélte a Frivaldszky Imre emlékplakett ezüst fokozatát. Az elismerést a rovarvartani végzett jelentős tudományos munkásság és az egyesület működésében, céljainak elérésében kifejtett kiemelkedő tevékenység kapcsán adományozták.

szerző: **Porkoláb Petra**
fotó: **nhmus.hu**

Centenárium megemlékezés

Zirc városa ünnepi keretek között emlékezett meg Békefi Antal zeneszerző, népzenekutató, karnagy és pedagógus születésének 100. évfordulójáról. A május 19-i eseménysorozat nem csupán egy jelentős életmű előtt hajtott fejet, hanem rávilágított arra a közösségformáló erőre is, amely Békefi munkásságát mindmáig meghatározza.

Békefi Antal 1926-ben született Bakonyoszlopon, és bár életútja sokfelé vezette, 1950 és 1959 között Zircen alkotott maradandót.

Rábai Balázs, az esemény műsorvezetője elsőként Kacsala Istvánt, Zirc polgármesterét szólította, aki ünnepi beszédében kiemelte, hogy Békefi legfontosabb öröksége nem csupán a tudományos gyűjtésekben vagy zeneművekben rejlik, hanem abban, hogy embereket kapcsolt össze és közösséget épített. A polgármester hangsúlyozta: *„a város életében ritkák azok a személyiségek, akik hidat képeznek a múlt és jelen, a hagyomány és a jövő között, Békefi Antal azonban ilyen ember volt”*. Munkássága a 20. századi magyar zenetudomány egyik alappillérvé vált, különösen a Bakony és a Balaton-felvidék népzenei világának feltárásával. Kutatásai során nemcsak gyűjtötte a dalokat, hanem tudományos igénnyel rendszerezte is azokat, alkalmazva a nemzetközi szinten is elismert dallamrendszerezési módszereket. Különösen jelentősek a munkarigmusokkal és jelzőkiáltásokkal kapcsolatos vizsgálatait, amelyekben rámutatott a zene és a közös munkavégzés ősi kapcsolatára.

A megemlékezésen megszólalók személyes történetekkel hozták közelebb Békefi alakját. Egykori tanítványa, Dr. Stadler Jenő felidézte a tanár úr dinamikus egyéniségét, aki mindig kottákkal a hóna alatt közlekedett, és aki az első énekórákon olykor zavarba ejtő, de hatékony módszerekkel válogatta ki a kórustagokat. Mesélt az úttörőzenekar és a szimfonikus zenekar újjászervezéséről is, amelyben Békefi még a bányászokat is bevonta a közös muzsikálásba.

Unokája, ifjabb Békefi Antal a család nevében emlékezett vissza nagyapjára, akit mindig

dolgozni látott: a dolgozószobából kiszűrődő mechanikus írógép kattogása és a magnószalagokkal való „zsonglorkodás” meghatározó gyermekkori élménye maradt. Kiemelte, hogy nagyapja a családnak tartást, büszkeséget és emberséget adott útravalóul, majd köszönetét is kifejezte, amiért Zirc városa gondozza nagyapja emlékét.

A megemlékezés a Rákóczi téri emléktábla koszorúzásával folytatódott, ahol koszorúit helyezett el Zirc Városi Önkormányzat nevében Kacsala István polgármester és Hellebrandt Ferenc alpolgármester; a Békefi-család nevében ifj. Békefi Antal; a Békefi Antal Városi Könyvtár, Művelődési Ház és Stúdió KB intézménye nevében Szeli Dóra Réka igazgató és Csaba Lilla; Bakonyoszlop Községi Önkormányzat nevében Wolf Ferenc polgármester és Baumgartner Etelka; a Zirci Országzászló Alapítvány és a Zirci Széchenyi Kör nevében Bittmann Károly, Zirc városi díszpolgára és Boross László.

Ezután a városháza dísztermében mutatták be a *„Békefi 100”* című táncszínházi előadást, amelyet a Badacsony-Tördemic Néptáncgyűttes állított színpadra Szabó Csaba, a Népművészet Ifjú Mestere vezetésével. Az előadás zenei anyagát – Békefi gyűjtéseire építve – Császár Dominik és barátai szolgáltatták, élőben varázsolva a közönség elé a Bakony és a Balaton-felvidék hagyományait.

A centenárium alkalmából a Stúdió KB egy hatrészes ismeretterjesztő sorozatot is készített *„A Bakony népzeneje”* címmel, amely Békefi gyűjtéseit mutatja be, ennek néhány része már elérhető a Zirci TV YouTube csatornáján.

Békefi Antal emléke ma is él Zircen: utca és kulturális intézmény viseli a nevét, de ahogy az ünnepségen elhangzott, az igazi öröksége a dalokban, a táncban és a közösség összetartó erejében marad fenn.

szerző: **Porkoláb Petra**

fotó: **Kelemen Gábor**

Zirci értékek: Békefi 100

Utóbbi emlékeztető írásomat azzal zártam, hogy „32 lelkes leánypajtás boldog énekére” felfigyelt az akkori község előljárósága is. Ez a pillanat az akkori közigazgatási szerveknek, a tanácsok megalakulásának ünnepén következett be. 1950-ben a helyi tanács ünnepélyes megemlékezésének ünnepe, az akkori községházán történt.

Tekintélyes méretű teremben foglaltak helyet az új rend képviselői. Két szereplőre emlékezem világosan: Wittmann Imre bácsira, aki az ácsmesterség jellemző munkaeszközét, a szekercét cserélte a község tanácselnöki hivatalára és Szirbek Nándor bácsira, aki vélhetően az újonnan megválasztott testület tagja lehetett.

A hatalmi viszonyok, nagy politikai változások azért függenek össze a zirci gyerekek mondhatni úttörőpajtások zenei fejlődésével, mert Wittmann Imre bácsi (a tanácselnök) ajándékozta az iskolának az első hegedűt.

Az énekkar már szeptember második felében elkezdett próbálni, megalakítása és működtetése ekkor – és feltehetőleg most is – az énektanárok pálya-alkalmasságának alapvető mércéjéül szolgált.

A zirci iskola énekkara dinamikusan fejlődött Békefi Antal szakavatott gyámolításának köszönhetően. Létszáma is öröndetesen gyarapodott és már az 50-es évek elején bekapcsolódott a megyei énekkari mozgalomba. Közben a zenekar is megalakult és egymást segítve, együttműködve ért el szép eredményeket.

Az első rádiófelvételre talán 1953-ban került sor Budapesten. Ahogy ébresztgetem emlékezetemet, a Rákóczi út melletti belső udvarban volt a stúdió, ekkorra már eléggé gyakorlottak voltunk a szereplésben, mondhatni színpadképesek voltunk, de az alkalom azért mindannyiunk számára nagy izgalmat jelentett. A stúdió hangszigetelt falai is megilletődött csendre intettek mindenkit, de amikor a piros fény is megjelent (felvétel indul) ez még a bátrabbakban is felfokozott izgalmat keltett.

Az énekkar könnyebben volt mozgósítható községi megyei ünnepekre. Egy alkalommal a Magyar Néphegysereg Tiszti Házában volt alkalmunk szerepelni, de egy hirtelen támadt zápor a hadsereg hivatásos zenészekből

álló zenekarát és az ünneplő közönséget is megfutamította. Azért a műsor folytatódott a Stefánia-úti palota fedett termeiben.

Az utazások is mindig izgalommal teltek. Az első kérdés az volt, hogy kapunk-e a vonaton számukra fenntartott helyeket, mert távolabbra főként budapesti szereplésekre vonattal utaztunk. Megyebeli szereplésekre autóbusszal, több alkalommal fakaruszokkal jutottunk el, utóbbiak Csepel teherautók alvázára felépített „dobozok” voltak.

A legkalandosabb utazás egy budapesti szereplés alkalmával történt, amikor a szervezők elfelejtettek bennünket. Ott álltunk árván valamelyik budapesti pályaudvaron Békefi Antal vezetésével. Sok telefonálás után egy bölcsődében kaptunk éjjeli szállást. Ez amilyen nehezen szerveződött, annál vidámabbra sikerült. Néhányan járókában kaptak helyet, azóta valószínű egyik sem aludt járókában. Mászor is történtek meglepetések. Egy alkalommal Balatonfüreden, a szívkörházban aludtunk, volt, akinek csak a fürdőkádban jutott hely. Ezekkel a meglepetésekkel együtt is szép, közösségformáló kalandok voltak ezek.

Mászor viszont ugyancsak Budapesten a Palace vagy a Béke Szállóban kaptunk elhelyezést. Mi zirci gyerekek megilletődötten vettük tudomásul, hogy a szálloda éttermében a pincérek poharakban hozták a levest. Hát ilyen élményekkel jártak utazásaink és mindezeket az élményeket Békefi Antal Tanár Úrnak köszönhetjük.

Az időjárás, pontosabban az eső a mi szabadtéri szerepléseinket is némelykor megtréfálta. Ezek közül a legjelentősebb az 1958-as Bakonyi Dalosünnep volt, amikor Szolnokról, Fehérvárról, Pápáról, Veszprémből, Dudaról, Romándról, Nagyesztergárról hatszázhetven ifjú dalos szabadtéri koncertjét kényszerítette terembe. Az egykori Katolikus Legényegylet (akkor Művelődési Ház, most Vianai áruház) nagytermébe zsúfolódott egybe a találkozó összes résztvevője. Délutánra megjavult az idő, kisütött a nap és ekkor már szabad téren az apátsági épület zárt udvarában felállított színpadon folytatódott a jeles ünnep. Az énekkar dalai ezt megelőzően és ezt követően is gyakran szerepeltek a Kossuth Rádió műsoraiban.

szerző és fotó: **Dr. Stadler Jenő**

StoryLab

Az NKA támogatásával indult el 2025 őszén a StoryLab a Békefi Antal Városi Könyvtárban, a résztvevők hónapról hónapra együtt dolgoztak szövegeiken. Március 25-én sor került a záróeseményre és a pályamunkák bemutatására, melyekben Zircről mindenki saját nézőpontból írt. A műhely végére három vers és négy novella született – a következő lapszámainkban ezeket tárjuk az Olvasó elé.

Papp Vilmos Képeslap – ahol a fák beszélnek

Halk kisvárosba érkeztem, a látvány egyszerre nyugalmas és hívogató: olyan hely ez, ahol az ember megáll egy pillanatra, és hagyja, hogy a Bakony lassú ritmusa átjárja. Ahogy a táj lassú lélegzete körülölel, eszembe jut egy történet, amit egyszer meséltek nekem: egy kisfiú, aki ugyanígy állt meg egyszer a csendben.

Egy nyári délután a barátjával biciklire ültek, és feltekertek az erdei úton. A barátja azt mondta, csak mutat valamit. Aztán kiderült: tüzet gyújtott a fák között. A lángok kicsik voltak, de a száraz avar alattomosan sercent, és a fiúban hirtelen megfeszült a félelem. Tudta, milyen könnyen baj lehet.

Váratlanul bukkant fel egy arra sétáló felnőtt: megállt, egy pillanat alatt szó nélkül, határozott mozdulatokkal eltaposta a tüzet. A két gyerek dermedten figyelte, ahogy a láng lassan kihuny. A férfi csak annyit mondott: „A tűz nem játék.” Aztán továbbindult.

A fiúk némán gurultak vissza a lejtőn. A város szélén különváltak az útjaik, és valahogy nem beszéltek ezután.

Egy séta, egy pillanat, egy emlék. A Cuha patak halk csobogása mintha mindezt őrizné: a gyerekkor félelmét, a felnőtt józanságát, a táj csendes figyelmét, és azt a különös rendet, amelyben minden történet helyet talál magának.

A patak a város ölében fut, fák alatt játszik, kövek közt szalad, suttogva mesél az erdő minden ágával, mintha maga a táj szíve dobogna tovább. A csend azonban ritkán marad érintetlen: lassan más ritmus keveredik bele. Valami mindig megzavarja a nyugalmat.

Gyerekzsivaj érkezik a tisztás felől. Egy csapat fiatal bukkán elő az ösvényen: ágakat törnek, köveket dobálnak a vízbe, egyikük késsel a fa kérgét kaparja, mintha szívet akarna belé vésni. A mozdulat bántó és idegen ebben a csendben.

A fák lombja megrezdül, mintha tiltakozna. A szél úgy suttog, mintha a fák üzenetét hozná: Ne vésd szíved a kergünkbe. A szív nem dísz, hanem seb. A seb fáj.

Egy pillanattig minden mozdulatlan, aztán a táj lassan visszanyeri saját ritmusát.

A tisztás elhallgat, s a patak mesél tovább. Nem rejtőzik a fák mögé: csörgedezve mindig kifelé tart, s mire a susnyás széléhez ér, már gyorsabb, határozottabb a sodrása. A víztest halk hangja a város köré fonódik, a sétáló emberek pedig nem felejtik: minden hang egyetlen pillanat a csend ölelésében, ahol a végtelen zöld varázsa suttog tovább.

A város fölött lassan lehangol a délután fénye és a patak csillanása olyan, mintha egy képeslap szélén ragyogna egy táj. Aki megáll egy pillanatra, meghallja mindazt, amit keresett és amit a kisváros őriz: Képeslap – ahol a fák beszélnek.

fotó: Pexels.com

Kisvállalkozások nagy kérdései

Jó szakember vagy. De mikor leszel jó vállalkozó? Sok kisvállalkozás története ugyanúgy kezdődik: valaki jól csinál valamit. Szeretik az emberek, ajánlanák másoknak, egyre több munka lenne, s megszületik a döntés: vállalkozóvá kell válni. És valóban az is lesz, legalábbis papíron.

A gyakorlatban azonban sokan évekig ugyanabban a szerepben maradnak: szakemberként dolgoznak a saját vállalkozásukban... Elvégzik a munkát, kiszolgálják az ügyfeleket, megoldják a napi feladatokat. Közben viszont kevés idő jut arra, hogy magával a vállalkozással is foglalkozzanak. Könyvelőirodai tapasztalataim alapján ez az

egyik leggyakoribb elakadás. Nem a szorgalom hiányzik, nem a szakmai tudás – hanem a váltás a gondolkodásban. Mert vállalkozónak lenni nem ugyanaz, mint elvégezni egy munkát. Látnunk kell az alapvető különbséget a szakember és a vállalkozó szakember között. A szakember a feladatokra fókuszál. A vállalkozó a rendszerre. A szakember elvégzi a munkát. A vállalkozó megszervezi, hogy a munka hogyan legyen elvégezve, mennyiért, kinek és milyen feltételekkel kerüljön kifizetésre. Ez a különbség – szakember és vállalkozó szakember – elsőre aprónak tűnik, de hosszú távon mindent meghatároz.

Sok kisvállalkozó azért érzi magát túlterheltnek, mert minden rajta csapódik le. Ő dolgozik, ő szervez, ő intéz mindent. Ha leáll maga az ember, a vállalkozás is életképtelenné válik. Ez nem véletlen – ez a rossz működés természetes következménye.

A valódi vállalkozói működés ott kezdődik, amikor valaki elkezd tudatosan rendszert építeni. Ennek része például, hogy átgondolja, milyen ügyfelekkel szeretne dolgozni, kialakít egy átlátható árazást, egyszerűsíti és esetleg automatizálja a folyamatait vagy bizonyos feladatokat már nem egyedül végez el, tudja delegálni azokat. Nem kell rögtön nagy léptékben gondolkodni. Már néhány tudatos, kisebb döntés is jelentős változást hozhat a vállalkozás és a vállalkozó életében.

Tudatos felismerés az is, hogy a vállalkozás nemcsak a jelenről szól. Nemcsak arról, hogy ma elvégezzük a munkát, hanem arról is, hogy hol szeretnénk tartani egy, három vagy öt év múlva. Lesz-e időnk fejlődni? Tudunk-e tervezni? Vagy ugyanabban a tempóban próbálunk majd még többet dolgozni? Hol lesz maga az ember, a vállalkozó? Marad-e ideje élni, lesz-e ideje magával, az egészével foglalkozni?

A váltás szakemberből vállalkozóvá nem egyik napról a másikra történik. Ez egy folyamat, amely tudatosságot igényel. De jó hír, hogy tanulható.

A következő hónapban a „Kisvállalkozások nagy kérdései” sorozatban ezt a témát járjuk körül részletesebben. A kapcsolódó előadás során gyakorlati példákon keresztül nézzük meg, hogyan lehet kilépni a napi működésből, és hogyan lehet olyan vállalkozást építeni, amely nemcsak munkát ad, hanem valódi stabilitást is. Mert hosszú távon nem az a kérdés, hogy mennyit dolgozunk – hanem az, hogy mit építünk közben.

szerző és fotó: **Tóth Edina Kitty**

KISVÁLLALKOZÓK NAGY KÉRDÉSEI

ELŐADÁSSOROZAT

2. HOGYAN VÁLJ SZAKEMBERBŐL JÓ VÁLLALKOZÓVÁ?

Gyakorlati tippek, azonnal használható megoldások a mindennapok kihívásaira.

IDŐPONT:
2026.06.17. (szerda) 17.30

HELYSZÍN:
Zirc, Békefi Antal Városi Könyvtár

AZ ELŐADÁSON VALÓ RÉSZVÉTEL INGYENES!

Kapcsolat:
tothedinakitti@gmail.com
06-30-9931-280

Előadó:
Tóth Edina Kitty
közgazdász, vállalkozásfejlesztési
tanácsadó

Múlt és jelen összefonódása

Zirc városának arculatát és közösségi életét több mint 300 éve meghatározza a német származású lakosság jelenléte. A település történetének ezen fontos fejezete az 1700-as évek elején kezdődött, amikor a török hódoltság utáni újratelepítés részeként, III. Károly uralkodása alatt német telepesek érkeztek a térségbe. Később, a zirci német származású lakosság érdekképviselője 1995-ben intézményesült, amikor megalakult az első Német Kisebbségi Önkormányzat. Új rovatunkban velük foglalkozunk: a zirci sváb örökség őrzőivel.

Az első német telepesek 1717–1718 környékén érkeztek Ulm és Passau környékéről, hajóval és tutajjal Győrig, majd onnan gyalog és szekerekkel Zircre. Érkezésük egybeesett az apátság építésének kezdetével. Ezek a telepesek – akiket gyűjtőnéven „sváboknak” neveztek – szorgalmukkal, hitükkel és összefogásukkal virágzó közösséget hoztak létre a Bakony szívében.

A zirci német származású lakosság érdekképviselője 1995-ben intézményesült, amikor megalakult az első Német Kisebbségi Önkormányzat Lingl Ladányi József elnökletével, a választás eredményeként egy 5 tagú megválasztott testület irányította a munkát. Az önkormányzat célja kezdetektől fogva a hagyományok felkutatása, a nyelv ápolása és a nemzetiségi kultúra megőrzése volt. Meghatározó jelentőségű Hédl József munkássága, aki 26 éven át vezette a testületet, és kiemelkedő szerepet játszott a németországi kapcsolatok kiépítésében. Jelenleg Hédl Evelin elnökletével folytatódik a munka a Zirci Német Nemzetiségi Önkormányzatban. A közösségért végzett munka főbb pillérei az oktatás és nyelvőrzés, a hagyományőrzés, de a szociális és karitatív tevékenység is.

Kiemelten támogatják a német nyelvoktatást az óvodától a gimnáziumig. Pályázatok útján segítik a Reguly Antal Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola épületeinek felújítását és jutalmazzák a nyelvvizsgát tett vagy kiemelkedő teljesítményű diákokat.

Hagyományőrzés tekintetében olyan rendezvények fűződnek a nevükhöz, mint a Német Nemzetiségi Nap, a Márton-napi lámpás felvonulás, a sváb bál, valamint a helyi táncsoportok támogatása. A Márton-napi lámpás felvonulás Zircen a helyi német nemzetiségi hagyományőrzés egyik kiemelkedő eseménye, amelyet a Német Nemzetiségi Önkormányzat és a Reguly Antal Múzeum és Népi Kézműves Alkotóház közösen szervez meg óvodások és az általános iskolás diákok számára. Az esemény megvalósítását a Német Nemzetiségi Önkormányzat anyagilag is támogatja, fedezve az óvodai és az iskolai programok költségeit, például egy minden évben alkalommal 60 000 forinttal támogatták az óvodai rendezvényt.

A felvonulás célja a nemzetiségi identitás erősítése és a sváb hagyományok átörökítése a fiatalabb generációk számára.

Szociális és karitatív tevékenységük kiemelkedő. A németországi – traunsteini és surbergi – testvérkapcsolatok révén évtizedek óta jelentős adományok érkeznek a városba. Ezek segítségével kapott már Zirc városa tűzoltóautót, a kórház modern orvosi eszközöket és ágyakat, a rászoruló családok pedig rendszeresen ruha- és játékgépekben, illetve élelmiszer alapú karácsonyi ajándékcso-magban részesülnek.

Zirc Német Nemzetiségi Önkormányzata ma is a város egyik legaktívabb intézménye, amely nemcsak a múlt emlékeit őrzi, hanem aktívan tesz a jelen közösségének jólétéért és a jövő generációinak neveléséért.

Következő lapszámunkban a Reguly Antal Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola felújításait részletezzük, hiszen annak épületein az elmúlt években több jelentős munkálatot végeztek el, elsősorban a Német Nemzetiségi Önkormányzat sikeres pályázatainak köszönhetően.

szerző: **Porkoláb Petra**

fotó: **Hédl Evelin; Hédl József**

Vadkovász otthon

Néhány éve egyre többen fedezik fel újra a hagyományos kenyérsütés örömét, de vannak, akik eddig mégsem mertek belevágni. Ők most számíthatnak lapunk segítségére, hisz Életmód rovatunkban megmutatjuk a házi kenyérsütés első lépését, a vadkovász elkészítését, a következő lapszámunkban pedig a tökéletes kovászos kenyér receptjét is megosztjuk Olvasóinkkal.

Mi is az a kovász?

A kovász tulajdonképpen lisztből és vízből létrehozott élő kultúra. A lisztben és a környezetben természetesen jelen lévő élesztőgombák és tejsavbaktériumok segítségével alakul ki, és ezek a mikroorganizmusok gondoskodnak arról, hogy a kenyértészta megkeljen. A kovászos kenyerek jellegzetes, enyhén savanykás ízét és laza, lyukacsos belsejét is nekik köszönhetjük.

A vadkovász a természetes alapanyagokból készülő, adalékanyagoktól mentes kenyerek lelke, amely nemcsak különleges ízt és állagot ad a pékárunak, hanem a kelesztés természetes módját is biztosítja és sokkal egészségesebb alternatívát nyújt a bolti élesztők helyett.

A vadkovász hozzávalói:

- 50 gramm liszt (fehér, teljes kiőrlésű vagy rozsliszt)
- 50 gramm szobahőmérsékletű víz

1. nap – Az indulás

Keverjük össze a lisztet és a vizet egy tiszta üveg- vagy műanyag edényben. A masszát lazán fedjük le, hogy a levegő átjárhassa, majd helyezzük szobahőmérsékletű helyre. Ezt követően egy napig nincs más teendők, mint várni.

2. nap – Az első etetés

Ha apró buborékokat látunk a keverékben, az már a kovász életre kelésének jele, de az sem probléma, ha még nem tapasztalunk változást. Vegyünk ki belőle körülbelül 50 grammot, majd adjunk hozzá újabb 50 gramm lisztet és ugyanennyi vizet. Keverjük el alaposan, és tegyük vissza a helyére.

3–7. nap – Napi gondoskodás

A következő napokban ugyanebben az időpontban ismételjük meg az etetést: a kovászból mindig vegyünk ki egy részt, majd pótoljuk ugyanannyi liszttel és vízzel. Ahogy telnek a napok, egyre több buborék jelenik meg, a kovász térfogata növekszik, illata pedig kellemesen savanykássá válik.

A vadkovász általában 5–7 nap alatt éri el azt az állapotot, amikor már kenyérsütéshez is alkalmas. Akkor tekinthető késznek, ha etetés után néhány órával a térfogata legalább a duplájára nő, majd lassan visszaesik.

A kovász rendszeres gondoskodást igényel, ezért előfordulhat, hogy egy sűrűbb időszakban vagy hosszabb távollét alatt megfelelkezünk róla. Szerencsére nem érdemes kétségbe esni: új kovászt viszonylag könnyen lehet indítani. Bár sokan büszkélkedhetnek akár évtizedes múltra visszatekintő kovásszal, a kezdők számára is gyorsan elsajátítható ez a hagyományos technika.

A legfontosabb a türelem és a rendszeresség – a jutalom pedig egy saját készítésű, illatos kovászos kenyér lehet. A következő lapszámunkban ehhez adunk majd bevált receptet és hasznos praktikákat.

fotó: **sobors.hu**

Közérdekű információk

A nyári időszakban az alábbi adatok módosulhatnak, ezért a közölt adatok tájékoztató jellegűek.

KORMÁNYABLAK, ZIRC

Cím: 8420 Zirc, Március 15. tér 1.

Telefon: (88) 550-698

E-mail: zirc.kormanyablak@veszprem.gov.hu

Web elérhetőség: <https://kormanyhivatalok.hu>

Ügyfélfogadás:

Hétfő: 8.00-18.00

Kedd: 8.00-16.00

Szerda: 8.00-18.00

Csütörtök: 8.00-15.00

Péntek: 8.00-12.00

Ügykörök:

<http://kormanyablak.hu/hu/feladatkorok>

Illetékességi terület:

Bakonybél, Bakonyháza, Bakonyoszló, Bakonyzentkuthy, Borzavár, Csesznek, Csetény, Dudar, Lókút, Nagyesztergár, Olaszfalu, Pénzesgyőr, Porva, Szápár, Zirc

Zirci Járási Hivatal – Foglalkoztatási Osztály:

Címe: 8420 Zirc, József Attila utca 2.

Telefon: 06 88/550-670

E-mail: zirc.foglalkoztatasi@veszprem.gov.hu

Ügyfélfogadási rend:

Hétfő: 8:00-14:00

Kedd: nincs ügyfélfogadás

Szerda: 8:00-14:00

Csütörtök: 8:00-14:00

Péntek: 8:00-12:00

Békefi Antal Városi Könyvtár nyitvatartása:

8420 Zirc, József A. u. 1.

Hétfő: ZÁRVA

Kedd: 10:00-18:00

Szerda: 10:00-18:00

Csütörtök: 10:00-18:00

Péntek: 10:00-18:00

Szombat: 9:00-13:00

Vasárnap: ZÁRVA

Ebédidő: 12:30-13:00

Háziorvosi ügyelet

Az ügyeleti ellátást Zirc járás lakossága számára két helyszínen biztosítja az Országos Mentőszolgálat a következők szerint:

– hétköznapi 16.00 és 22.00 óra között, hétvégén és ünnepnapokon 8.00 és 14.00 óra között a korábban megszokott Zirci Erzsébet Kórház-Rendelőintézet földszintjén (József A. utca felőli bejárat), továbbá

– hétköznapi 22.00 és 8.00 óra között, hétvégén és ünnepnapokon 14.00 és 8.00 óra közötti időszakban a Veszprém Vármegyei Csolnoky Ferenc Kórház (Veszprém, Kórház u. 1.) földszintjén, a főbejáratától jobbra a volt szájsebészeti osztály helyén.

A gyermekek ügyeleti ellátását az ügyeleti pontokon végzik, hétköznapi 16.00 és 22.00 óra között, hétvégén

és ünnepnapokon 8.00 és 20.00 óra között a Veszprém Megyei Csolnoky Ferenc Kórház (Veszprém, Kórház u. 1.) földszintjén, a főbejáratától jobbra a volt szájsebészeti osztály helyén. A vármegyei alapellátási ügyeleti rendszer részleteiről további információ a www.mentok.hu/ugyelet weboldalon olvasható.

Tel.: 1830 A beteg a központi telefonszám hívásával szakszerű tanácsot kap, ha szükséges, a tartózkodási helyére sürgősségi ügyeleti autót, vagy életveszély esetén azonnal mentőt küldenek.

VÁROSI HULLADÉKSZÁLLÍTÁS

2025. január 1-től a MOHU MOL Hulladékgazdálkodási Zrt. megbízásából a Depónia Nonprofit Kft. látja el a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási résztvevőket, az eddigi szolgáltató, „VHK” Nonprofit Kft. helyett.

A Depónia Nonprofit Kft. ügyfélszolgálatának elérhetősége, ill. azok nyitvatartási ideje az alábbiak szerint alakul:

8200 Veszprém, Haszkovó u. 11/A

Hétfő: 8:00-14:00;

Kedd: 7:00-19:00;

Szerda: ZÁRVA;

Csütörtök: 8:00-14:00;

Péntek: 8:00-12:00

8420 Zirc, József A. u. 1.

(Békefi Antal Könyvtár, Művelődési ház és Stúdió KB)

Szerda: 9:00-13:00 között.

Telefonos ügyfélszolgálat a MOHU Telefónia rendszerén keresztül: +36 1/776-7777

ONLINE ügyfélszolgálat:

<https://deponia.hu/form/online-ugyfelszolgalat>

SZÁMLÁZÁSI ügyfélszolgálat

(számlázással, szerződéskötéssel kapcsolatos információk, időpontfoglalás személyes ügyintézéshez):

ugyfel@deponia.hu

MŰSZAKI ügyfélszolgálat

(Szállítással, edényürítéssel, el nem szállított hulladékkal, edénytöréssel kapcsolatos információk):

szallitas@deponia.hu

HULLADÉKUDVAR, ZIRC

8420, Zirc, Hrsz. 07/46, telefon: 88/325-687

Nyitva tartás:

Hétfő: 8:00-18:00

ebédidő: 12.00-12.30

Kedd: zárva

Szerda: 8:00-16:00

ebédidő: 12.00-12.30

Csütörtök: zárva

Péntek: 8:00-16:00

ebédidő: 12.00-12.30

Szombat: 8:00-12:00

A hulladékudvarba az utolsó beszállítás zárás előtt 15 perccel történhet.

LEGYEN SAJÁT POLCOD A ZIRCI KÖNYVTÁRBAN NYÁRI OLVASÓPÁLYÁZAT

Minden 15 év alatti gyermek álnévvel ellátott
virtuális polcra helyezhet el annyi
nálunk kölcsönzött könyvet
(mese, vers, ifjúsági regény)
oldalszámmal együtt, amennyit elolvasott,
meghallgatott.

Nevezés: 2026. június 16 - augusztus 28.

3 kategóriában: óvodás, alsó tagozat, felső tagozat

Felső tagozatos kategóriában a fődíj egy
E-Book olvasó

A virtuális polcokat a
zirckultura.hu/nyari-olasopalyazat
oldalon találhatjátok meg .

Az olvasópályázat díjazását az
"Együtt a könyvtárért" Alapítvány
támogatja

PAVA ROCK

PUNK-ROCK PIAENIK

HÉTKOZNAPICSALÓDÁSOK

Don Gatto

BRIGANTIK

ZIRC 2026. 07. 18.

ROBIX HUNGARY GYÁRTELEP

JEGYEK:

[TIXA.HU/PAVA-ROCK](https://tixa.hu/pava-rock)

